

CCBE wzywa do niezwłocznego uchylecia ustawy "Lex Tusk"

- **CCBE wzywa do niezwłocznego uchylecia przez polski Parlament ustawy o powołaniu państwowej komisji do badania wpływu Rosji na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (tzw. lex Tusk).**
- **Główną obawą CCBE jest to, że na skutek stosowania zapisów ustawy prawo do tajemnicy zawodowej nie będzie respektowane.**
- **Stanowisko Rada Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy zostało przyjęte 30 czerwca na wniosek polskiej delegacji, w skład której wchodzi: adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA i przewodniczący polskiej delegacji w CCBE, mec. Maria Ślęzak i mec. Dr Dariusz Gibaszewicz z ramienia KIRP.**

Sesja Plenarna CCBE odbywa się w greckiej Chanii.

Delegacja polska w składzie: adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA i przewodniczący polskiej delegacji w CCBE, mec. Maria Ślęzak i mec. dr Dariusz Gibaszewicz z ramienia Krajowej Izby Radców Prawnych, bierze aktywny udział w posiedzeniu.

Podczas posiedzenia w pkt. 11 porządku obrad, zawnioskowanym przez polską delegację, adw. Bartosz Grohman przedstawiał ustawę z dnia 14 kwietnia 2023 o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022.

Omówił zastrzeżenia, jakie do ustawy zgłaszała Naczelna Rada Adwokacka w uchwale nr 107/2023 oraz Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych. Zreferował przyjęte w ustawie rozwiązania prawne, które pozostają w sprzeczności z Konstytucją RP, takie jak m.in. zasada trójpodziału władzy czy zasadę sądowego wymiaru sprawiedliwości.

[\(czytaj apel NRA do Prezydenta RP o zawetowanie ustawy lex Tusk\)](#)

[\(czytaj opinię NRA do do prezydenckiego projektu nowelizacji ustawy lex Tusk\)](#)

Wszystkie delegacje CCBE opowiedziały się za wsparciem stanowiska NRA i KIRP. W toku debaty nikt nie zgłaszał uwag do stanowiska.

CCBE deklaruje pełne wsparcie i zwraca uwagę, że ustawa rażąco narusza tajemnicę adwokacką.

Publikujemy treść stanowiska CCBE:

Rada Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE) reprezentuje adwokatury i stowarzyszenia prawnicze z 46 krajów, a za ich pośrednictwem ponad milion europejskich prawników. CCBE działa również jako organ konsultacyjny i pośredniczący między swoimi członkami oraz między członkami a instytucjami Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Regulacja zawodu, obrona rządów prawa, praw człowieka i wartości demokratycznych to najważniejsze misje CCBE. Kilka obszarów o szczególnym znaczeniu dla CCBE obejmuje między innymi dostęp do wymiaru sprawiedliwości, rozwój rządów prawa oraz ochronę klientów poprzez promocję i obronę podstawowych wartości zawodu. CCBE zawsze kładzie duży nacisk na poszanowanie praworządności, zasad demokracji i praw podstawowych.

CCBE pragnie wyrazić zaniepokojenie przyjęciem nowej ustawy o Państwowej Komisji Badania Wpływów Rosji na bezpieczeństwo wewnętrzne Polski w latach 2007-2022.

Ustawa ta narusza podstawowe zasady demokracji (art. 2 i 10 TUE). Narusza zasady legalności i niedziałania wstecz sankcji (art. 49 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”); ogólne zasady pewności prawa i powagi rzeczy osądzonej; prawa do skutecznej ochrony sądowej (art. 47 Karty); wymogi prawa UE dotyczące ochrony danych (RODO i art. 8 Karty).

CCBE ma następujące obawy:

1. Prawo do tajemnicy zawodowej nie będzie respektowane.

Artykuł 32 nowej ustawy w Polsce stanowi, co następuje:

„1. Osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej notariuszy, adwokatów, radców prawnych, lekarzy lub dziennikarzy mogą być przesłuchane w sprawie faktów objętych tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to konieczne dla ochrony ważnych interesów RP lub bezpieczeństwa wewnętrznego, a ustalenie okoliczności na podstawie innych dowodów byłoby zbyt trudne.

2. W celu uzyskania zgody na przesłuchanie osób, o których mowa w ust. 1, komisja składa pisemny wniosek do Sądu Okręgowego w Warszawie. (...)”.

Tajemnica zawodowa ma fundamentalne znaczenie dla ochrony informacji generowanych w kontekście relacji między klientem a jego prawnikiem, aby uzyskać najlepszą poradę i obronę. Jakakolwiek erozja tej zasady jest równoznaczna z erozją prawa każdego obywatela do poufnej konsultacji z prawnikiem.

CCBE wielokrotnie podkreślała znaczenie tajemnicy zawodowej i prawniczej tajemnicy zawodowej. Europejski Trybunał Sprawiedliwości wyraźnie stwierdził, że „poufność służy wymogom, których wagę uznaje się we wszystkich państwach członkowskich, zgodnie z którymi każda osoba musi mieć możliwość bez ograniczeń skonsultowania się z prawnikiem, którego zawód wiąże się z udzielaniem niezależnej porady wszystkim potrzebującym” i dodał, że zasada „ochrony przed ujawnieniem pisemnej komunikacji między prawnikiem a klientem opiera się głównie na uznaniu samej natury zawodu prawnika, ponieważ przyczynia się on do praworządności i że należy szanować prawo do obrony”.

2. Naruszono prawo do rozpatrzenia sprawy przez niezawisły sąd;
3. Nie będzie udziału obrońców w postępowaniu naruszającym rzetelność postępowania;
4. Postępowanie będzie w dużej mierze tajne;
5. Od decyzji opartej na prawidłowości dokonanej przez Komisję oceny stanu faktycznego i wyważenia dowodów nie przysługuje odwołanie.

W tym względzie CCBE ponawia zaniepokojenie wyrażone przez Naczelną Radę Adwokacką i jej apel do Prezydenta RP, a następnie stanowisko Prezydium Krajowej Izby Radców Prawnych oraz stanowiska Komisji Europejskiej, która wszczęła przeciwko Polsce postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego za naruszenie prawa UE, a prawo to może być wykorzystywane jako instrument polityczny do wykluczania osób ze strony opozycji z działalności politycznej bez sprawiedliwego procesu sądowego.

CCBE wzywa zatem do niezwłocznego uchylecia tej nowej ustawy przez polski parlament, ponieważ ostatnie zmiany nie są wystarczające, aby naprawić poważne wady tej ustawy.

[\(czytaj stanowisko w j. angielskim\)](#)

Rada Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE) reprezentuje adwokatury i stowarzyszenia prawnicze z 46 krajów, a za ich pośrednictwem ponad milion europejskich prawników. CCBE działa również jako organ konsultacyjny i pośredniczący między swoimi członkami oraz między członkami a instytucjami Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Regulacja zawodu, obrona rządów prawa, praw człowieka i wartości demokratycznych to najważniejsze misje CCBE. Kilka obszarów o szczególnym znaczeniu dla CCBE obejmuje między innymi dostęp do wymiaru sprawiedliwości, rozwój rządów prawa oraz ochronę klientów poprzez promocję i obronę

podstawowych wartości zawodu. CCBE zawsze kładzie duży nacisk na poszanowanie praworządności, zasad demokracji i praw podstawowych.

CCBE pragnie wyrazić zaniepokojenie przyjęciem nowej ustawy o Państwowej Komisji Badania Wpływów Rosji na bezpieczeństwo wewnętrzne Polski w latach 2007-2022.

Ustawa ta narusza podstawowe zasady demokracji (art. 2 i 10 TUE). Narusza zasady legalności i niedziałania wstecz sankcji (art. 49 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”); ogólne zasady pewności prawa i powagi rzeczy osądzonej; prawa do skutecznej ochrony sądowej (art. 47 Karty); wymogi

prawa UE dotyczące ochrony danych (RODO i art. 8 Karty).

CCBE ma następujące obawy:

1. Prawo do tajemnicy zawodowej nie będzie respektowane.

Artykuł 32 nowej ustawy w Polsce stanowi, co następuje:

„1. Osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej notariuszy, adwokatów, radców prawnych, lekarzy lub dziennikarzy mogą być przesłuchane w sprawie faktów objętych tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to konieczne dla ochrony ważnych interesów RP lub bezpieczeństwa wewnętrznego, a ustalenie okoliczności na podstawie innych

dowodów byłoby zbyt trudne.

2. W celu uzyskania zgody na przesłuchanie osób, o których mowa w ust. 1, komisja składa pisemny wniosek do Sądu Okręgowego w Warszawie. (...)"

Tajemnica zawodowa ma fundamentalne znaczenie dla ochrony informacji generowanych w kontekście relacji między klientem a jego prawnikiem, aby uzyskać najlepszy poradę i obronę. Jakakolwiek erozja tej zasady jest równoznaczna z erozją prawa każdego obywatela do poufnej konsultacji z prawnikiem.

CCBE wielokrotnie podkreśla znaczenie tajemnicy zawodowej i prawniczej tajemnicy zawodowej. Europejski Trybunał Sprawiedliwości wyraźnie stwierdził, że „poufność służy wymogom, których wagę uznaje się we wszystkich państwach członkowskich, zgodnie z któ

rymi ka?da osoba musi mie? mo?liwo?? bez ogranicze? skonsultowania si? z prawnikiem, którego zawód wi??e si? z udzielaniem niezale?nej porady wszystkim potrzebuj?cym” i d o da?, ?e zasada „ochrony przed ujawnieniem pisemnej komunikacji mi?dzy prawnikiem a k lientem opiera si? g?ównie na uznaniu samej natury zawodu prawnika, poniewa? przyczyn ia si? on do praworz?dno?ci i ?e nale?y szanowa? prawo do obrony”.

2. Naruszono prawo do rozpatrzenia sprawy przez niezawis?y s?d;

3. Nie b?dzie udzia?u obro?c?w w post?powaniu naruszaj?cym rzetelno?? post?powania;

4. Post?powanie b?dzie w du?ej mierze tajne;

5. Od decyzji opartej na prawid?owo?ci dokonanej przez Komisj? oceny stanu faktyczneg o i wywa?enia dowod?w nie przys?uguje odwo?anie.

W tym wzgl?dzie CCBE ponawia zaniepokojenie wyra?one przez Naczeln? Rad? Adwokack? i jej apel do Prezydenta RP, a nast?pnie stanowisko Prezydium Krajowej Izby Radc?w Prawnych oraz stanowiska Komisji Europejskiej, kt?ra wszcz??a przeciwko Polsce post?powanie w sprawie uchybienia zobowi?zaniom pa?stwa cz?onkowskiego za naruszenie prawa UE, a prawo to mo?e by? wykorzystywane jako instrument polityczny do wykluczania os?b ze strony opozycji z dzia?alno?ci politycznej bez sprawiedliwego procesu s?dowego.

CCBE wzywa zatem do niezw
?ocznego uchylenia tej nowej ustawy
przez polski parlament, poniewa? ostatnie zmiany nie s? wystarczaj?ce, aby naprawi? p
owa?ne wady tej ustawy.

